

ΑΓΙΟΣ ΑΜΙΑΝΤΟΥ

του Ανδρέα Κυριάκου

Το ιστορικό

Το 1989 ο μητροπολίτης Λεμεσού αποφάσισε να κλείσει το ορυχείο του Αμιάντου. Η αιτιολογία που δόθηκε τότε από τους εκπροσώπους του μητροπολίτη για την απόφαση αυτή ήταν το ασύμφορο της λειτουργίας του ορυχείου, σα συνέπεια της χαμηλής τιμής του ορυκτού στη διεθνή αγορά.

Ενάντια στο κλείσιμο κινητοποιήθηκαν οι απολυμένοι εργάτες. Οι αντιδράσεις τους όμως δεν έφεραν αποτέλεσμα. Στη συνέχεια έγιναν προσπάθειες, από τη μεριά του μητροπολίτη, να ξαναλειτουργήσει τον Αμιάντο με νέους ιδιοκτήτες. Οι κινήσεις αυτές είχαν σα βασικό στόχο την αποποίηση από την μητρόπολη Λεμεσού όλων των συμβατικών όρων που απόρρεαν με την αποδοχή της «δωρεάς» εκ μέρους της, από την Αγγλο-Δανο-Σουηδική εταιρεία Αμιάντου ΛΤΔ. Η αποκατάσταση της καταστροφής του περιβάλλοντος από την εκμετάλλευση του ορυκτού από την πιο πάνω εταιρεία, αποτελούσε την κύρια υποχρέωση της μητρόπολης. Επίσης οι περιπτώσεις αγωγών από πρώην εργαζόμενους και κατοίκων της περιοχής, οι οποίοι αρρώστησαν ή πέθαναν από ασθένειες που είχαν άμεση σχέση με το τοξικό ορυκτό, τον αμιάντο, ήταν πιθανότητες που θα φόρτωναν στους τότε ιδιοκτήτες, ένα τεράστιο οικονομικό κόστος.

Ο ρόλος των οικολόγων και των κατοίκων

Η προσπάθεια για το άνοιγμα του Αμιάντου συνέπεσε με την εποχή που οι περιβαλλοντικές ευαισθησίες άρχισαν να περνούν σ'ένα κομμάτι του λαού μας. Αυτό σε σχέση με την έντονη δράση που ανέπτυξε η Οικολογική Κίνηση, σε συνεργασία με τους κατοίκους του Κάτω Αμιάντου εκείνη την εποχή, καθώς και η φωνή άλλων φορέων και κατοίκων στη συνέχεια, είχε σαν αποτέλεσμα η προσπάθεια αυτή να σταματήσει.

Είναι χαρακτηριστικό, ότι τότε το κύριο επιχείρημα που πρόβαλλαν οι υποστηρικτές της επαναλειτουργίας, ήταν να ανοίξει το ορυχείο για μια δεκαετία ώστε να εξοικονομήσει πόρους για την αποκατάσταση του τοπίου στην περιοχή.

Το κλείσιμο του φακέλου «Άγιος Αμιάντος»

Η κυβέρνηση, ένεκα των αντιδράσεων που αναφέραμε, πήρε την απόφαση για το οριστικό κλείσιμο του ορυχείου αμιάντου. Την περίοδο αυτή η εταιρεία Αμιάντου χρωστά μισθούς κι άλλα οφελήματα, όπως το ταμείο προνοίας στους απολυμένους εργαζόμενους. Χρωστά στο δημόσιο φόρο εισοδήματος, χρωστά στις κοινωνικές ασφαλίσεις και χρωστά ακόμη σε κάποιους ιδιώτες. Κάτω από την πίεση αυτών των χρεών πάρθηκε η πολιτική απόφαση, της ανάληψης της εταιρείας από την γενική έφορο εταιρειών, για την εκκαθάριση της.

Με αυτή την απόφαση κι εφ'όσο δεν συνοδεύτηκε από άλλες αποφάσεις, οι οποίες θα στόχευαν σε πλήρη διερεύνηση, που θα ξεκινούσε την έρευνα όλου του πακέτου της «δωρεάς» προς τη μητρόπολη Λεμεσού, μέχρι τον τερματισμό των δραστηριοτήτων της εν λόγω εταιρείας, έκλεινε ουσιαστικά ο φάκελλος «Αμιάντος ΛΤΔ.».

Μήπως επίκειται ανοίγμα του φακέλλου;

Μετά την εκποίηση των περιουσιακών στοιχείων της εταιρείας Αμιάντου, φαίνεται ότι δεν

καλύφθηκαν τα χρέη προς το δημόσιο κι ο γενικός εισαγγελέας συμβούλευσε την έφορο εταιρειών κ. Κυριακού να κάνει αγωγή ενάντια στο μητροπολίτη Λεμεσού και να διεκδικήσει περίπου 350 χιλιάδες λίρες προς όφελος του δημοσίου.

Αμέσως μετά ο μητροπολίτης δηλώνει ότι θεωρεί την υπόθεση του Αμιάντου κλειστή από τον προηγούμενο γενικό εισαγγελέα ενώ ο σύμβουλος του κ. Μαυρονύχης προχώρησε πάρα πέρα. Δήλωσε ότι «αν ανοίξει ο φακέλλος του Αμιάντου, θα ανοίξουν οι ασκοί του Αιόλου». Η απάντηση του γενικού εισαγγελέα ήταν ότι δεν πτοείται από τέτοιες απειλές κι ότι θα επροχωρούσε.

Σ' ότι αφορά την υπόθεση των πέντε εκατομμυρίων λιρών, το οποίο αποτελούσε χρέος προς την εταιρεία Αμιάντου, από το εξωτερικό, όταν ανέλαβε την εταιρεία η έφορος εταιρειών, εξαφανίστηκαν μέσα στη πορεία για το επαναπατρισμό τους όπως κατάγγειλε ο υπουργός εμπορίου κ. Ρολάνδης. Επίσης «αποκάλυψε» πως απουσιάζουν βεβαιώσεις επαναπατρισμού χρηματικών ποσών, που μπορεί να ανέρχονται από 3 μέχρι 10 εκατομμύρια δολάρια και αφορούν ποσά από τις εξαγωγές αμιάντου ως κι από δάνεια.

Οι απορίες και οι θέσεις μας.

Για μας αλλά και για τους ευαισθητοποιημένους πολίτες μπαίνουν πολλά ερωτήματα, σε σχέση με τον χειρισμό της υπόθεσης, από τους αρμόδιους:

Ποιος θα πληρώσει το κόστος της αποκατάστασης του περιβάλλοντος στη περιοχή; Το οποίο να σημειώσουμε εκτιμάτο στα τρία εκατομμύρια λίρες το 1990, στα πέντε το 1995 και δεν ξέρουμε που θα φτάσει όταν κι αν ολοκληρωθεί το έργο.

Ποιος επλήρωσε και πληρώνει τα κόστη της νοσηλίας των ασθενών από τον αμιάντο, όπως αυτών που προσβλήθηκαν από μεσοθηλίωμα η από αμιαντώσεις; Ποιος θα καταβάλει το κόστος των αποζημιώσεων, σε αυτούς που αρρώστησαν, η στους συγγενείς αυτών που πέθαναν από τον αμιάντο, σε περίπτωση που επιδικαστούν τέτοιες; Για όλα αυτά ο «Άγιος Αμιάντου» αποποιείται ευθυνών και δηλώνει εν έτι 1998 ότι ήταν κερδοφόρα επιχείρηση ο Αμιάντος κι ότι ήταν λάθος η απαγόρευση της επαναλειτουργίας. Φαίνεται ότι ο μητροπολίτης Λεμεσού μόνο από οικονομικά κέρδη καταλαβαίνει. Εκτός κι αν θεωρεί, ότι το καθήκον του προς τους αδικοχαμένους από τον αμιάντο ολοκληρώνεται, με το να τους κάνει τρισάγια.

Μπροστά στη πιθανότητα να φορτωθούν στη κοινωνία τεράστια οικονομικά κόστη, έπρεπε να γίνει ολοκληρωμένη έρευνα που να αφορά το σύνολο της «δωρεάς». Για μας και για τη κοινή γνώμη υπάρχουν απορίες για όλη τη διαχείριση της εταιρείας από τον μητροπολίτη.

Τα όσα βγαίνουν στην επιφάνεια για τη δραστηριότητα του «Αγίου» δείχνουν ξεκάθαρα πως μαζί με άλλους ιεράρχες ξέφυγαν από το πνευματικό τους έργο και ασχολούνται κύρια με τις επιχειρήσεις τους. Γι' αυτό πρέπει να αντιμετωπιστεί από τη πολιτεία ισότιμα, σαν οποιοδήποτε επιχειρηματία, με βάση την οικονομική του δραστηριότητα. Έτσι για να ικανοποιηθεί το κοινό αίσθημα δικαίου, αλλά και για να πληρώσουν οι πραγματικοί υπεύθυνοι, η μοναδική λύση από τους αρμόδιους κυβερνητικούς παράγοντες είναι το άνοιγμα του φακέλλου της εταιρείας «Αμιάντος ΛΤΔ.», από την αρχική «δωρεά» προς τη μητρόπολη όλων των περιουσιακών στοιχείων που «δωρήθηκαν».

Έχουμε την υποψία ότι «η δωρεά» δεν ήταν το αποτέλεσμα της φιλανθρωπίας των αξιωματούχων Αγγλο-Δανο-Σουηδών επιχειρηματιών. Αλλά ήταν το αποτέλεσμα της προσπάθειας τους, να ξεφορτωθούν το κόστος για την αποκατάσταση των ζημιών που προκάλεσαν κατά τις δεκαετίες ανόρουξης του αμιάντου.

Η ανάληψη της «δωρεάς» από τον μητροπολίτη δεν ήταν αφέλεια, ήταν συνειδητή, που αποσκοπούσε στο πρόσκαιρο κέρδος. Ένας ακόμη από τους λόγους πιστεύουμε, που οφείλουν οι αρμόδιοι να κάνουν βαθιά τομή στην υπόθεση και να μη αρκεστούν στα ψίχουλα των τριακοσίων τόσων χιλιάδων για να χρυσώσουν το χάπι.

Τέλος εν όψη των εξελίξεων, της «παραίτησης» του μητροπολίτη και των δοσοληψιών για να πραγματοποιηθεί, ευχόμαστε τα ανταλλάγματα που δόθηκαν να μη τον απαλλάσσουν από το σκάνδαλο του Αμιάντου.

Αναμένουμε τις εξελίξεις και είμαστε σίγουροι ότι θα χρειαστεί να επανέρθουμε.

Χρειάζεται Τούρκικη Μετάφραση, Χρειάζεται Αγγλική Μετάφραση, Οικολογία (Τεύχος 2), Δεκαετία 1990-1999, 1998, 1999, Λευκωσία, Λευκωσία (νότια), Αμιάντος, Οικολογία

From:

<https://movementsarchive.org/> - Κυπριακό Κινηματικό Αρχείο
Cyprus Movements Archive
Kıbrıs Sosyal Hareket Arşivi

Permanent link:

https://movementsarchive.org/doku.php?id=el:magazines:oikologia:no_2:amiantos&rev=1594032690

Last update: 2025/04/20 19:47

